

Can'ca Söyleşi: Havacı Kadın Olmak! *İlk Türk Kadın Havacılık Okulu ve Hava Taksi Girişimcisi Berrin Ergin*

Can EREL
Uçak Mühendisi
can.erel@canerel.com.tr

Yılbaşından itibaren "Bu Coğrafyada Havacı Kadın Olmak..." başlıklı özel dizide sırada Berrin Ergin var, bu kez...

Sevgili Berrin ile, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği sektör meclislerinden biri olan ve kendisinin de üyesi olduğu Türkiye Sivil Havacılık Meclisi çalışmalarımız sırasında tanıştım; sorunlara getirdiği radikal çözüm önerileri ile dikkatimi çekince mesleki hikayesini ilgi ile dinledim...

...kendisinden ve resmi kaynaklardan öğrendiklerim, onu ulusal havacılığımızın gelişim sürecinde İLK UÇAN & İLK UÇURAN olmuş öncü havacı kadınlarımız ve faaliyetlerini andığım "Ulusal Havacılık Gelişim Sürecinde Türk Kadını" isimli çalışmam ve konferansında "İlk Türk Kadın Havacılık Okulu ve Hava Taksi Girişimcisi" olarak yer almasını da sağladı...

İlköğretim itibaren öğretim ve eğitim süreçlerine ilgisi ve sargınlığı, girişimci gücü ile ekonomik gücünü oluşturma gayreti ve hepsinin ötesinde özgürlük eğilimi onu rutin işlevlerin dışında "zor" ve "çok" etkisi olana yöneltmiş sevgili Berrin'i... Almanca öğrenimi sonrası başlayan mesleki kariyer sürecinde,

- Almanca öğretmenlik ve tercümanlık deneyimlemeleri,
- Küçük işletmeler oluşturma girişimleri,

sonrası, önce havacılık heyecanını kaplamış yüreğini...

Uçuş faaliyeti ve bu faaliyeti destekleyen işlevler ilgi ve çalışma alanı olmuş; ancak gönlünün derinlerinde bizzat çalışarak deneyimlediği alanlara kitaplar da hazırlayarak insan yetiştirme süreçlerinde yer alarak daha geniş kesime hitap etme ateşini hisseder... Girişim gücünün de etkisi ile günümüze bir havacılık okulu girişiminin sahibi, genel müdürü, okul müdürü, öğretmen, konuşmacı olarak ulaşır Berrin Hoca...

Sevgili Berrin'in öğretici mesleki kariyeri üzerine söyleşimi 7 soru ile sınırladım; ancak, cevaplarını en geniş şekilde duyabilme ricamı da ileterek...

...Havacı Kadın Olmak!

EREL: Havacılık alanı ve özellikle askeri havacılık alanı, erkeğin hakim olduğu bir alan olarak bilinir; sizde havacılık ile ilgili farkındalık oluşturan, bu yönde önce rastsal ama sonrasında bir mesleki kariyere dönüşen karar(lar)ı vermenizi sağlayan süreç, etkileri ve yansımaları ile nasıl anlatılabilir?

ERGİN: Doğrudur. Havacılık sadece 'ERKEK İŞİ' olarak bilinirdi. Askeri okullar bile yalnız erkek öğrencileri kabul ederdi.

Neden?

...çünkü bu işler erkeğe ait olmalıydı. Kızları önemseyen ya da bu işlerde başarılı olabileceğini düşünen pek kimse yoktu doğrusu. Bazı kesimlerce hala da yok...

Peki, o neden?

...bir kadına yakıştırılan mesleklerin başında 'Öğretmenlik', sonrasında da 'Hemşirelik' gelirdi; 'Doktorluk' bile kadına yakıştırılmaz, "çok ağır meslek sen yapamazsın" denirdi. Ama hanımını doktora götüren erkek zatı muhterem ısrarla "kadın doktor" isterdi.. Hala da birçok erkek, kadın doktor arıyor (!). Ağır meslek diye layık görmedikleri kızlarına şimdi kadın doktor arıyorlar...

Havacılığa gelince...

Havacılık mesleklerinden kadına layık sadece 2 meslek vardı; 'Hosteslik' (Kabin Memurluğu) ve 'Uçak Biletleme Personeli'. Hepsi bu... 'Pilotluk' dediğiniz zaten herkesçe bilinen sadece askeri kurumlardan emekli erkek pilotlardan ibaretti. Dispeç kadın tek tük idi.

Oysa, bu mesleğe başladığım Ocak 1987 günlerinden hatırladığım, Türk Hava Kurumu (THK) köylerden tarlalardan lise mezunu gençleri toplayarak ücretsiz pilotaj eğitimleri verdi ve maaş bile bağladı. Sonrasında bu gençleri ilaçlama ve yangın söndürme uçaklarında değerlendirdi. Çok iyilerini de uçuş öğretmeni olarak istihdam ettiler. Keşke kız öğrenciler de toplansaydı... İşte ben o talihsiz yıllarda 'Havacı' oldum.

Nasıl 'Havacı' oldum?

Önce Almanca Öğretmeni oldum. Yeminli mütercim, öğretmenlik derken, yaptıklarımın sınırlı olduğunu gördüm ve ben sınırları zorlamak istedim. Havacılık benim ilgi odağım olmaya başladı. Maalesef kadın pilot olmak için erişebileceğim bir eğitim, okul ya da olanak yoktu Türkiye’de. Tek seçeneğim Kabin Memuru olmaktı. Ben de öyle yaptım.

Önce ailem karşı çıktı tabii...

- Okumuş bir kızın ne işi vardı havacılıkta?
- Ülke ülke dolaşılır mıymış?

Ben, bendim; her zamanki halimle hayalime ulaşmaya çaba göstermeliydim; hazırlanıp sınavlara katıldım; sonuçta kazandım! Devamında, Toros havayollarında hostes (kabin memuru) olarak çalışmaya başladım. O tarihlerde lise mezunları hostes olabiliyordu; ben 2 dil bilen bir öğretmen olarak farkı baştan yaratmışım zaten. İlk 6 ayda kabin amiri oldum. Toros Havayolları sonrası, SunExpress/Lufthansa, Tur Avrupa Havayolları, United European Airways gibi birçok şirkette eğitimcilik ve kabin hizmetleri müdür yardımcılığı...

Şirket şirket dolaştım; sonunda 1995 yılında kendi havacılık okulumu kurdum!

Bir girişimci olarak bu havacılık okulunun kuruluşunda da kadın olmam nedeni ile cinsiyet ayrımcılığının olumsuz etkilerini yaşadım elbette.

Kuruluş süreci aşamalarında zorlukları yaşadım mesela. Bakanlıkta yetki alırken “Kızım sen git kendine bir koca bul da evlen! Ne işin var erkek işlerinde?” dediler.

Hatta yine valilikte “Hanımefendi, bu yatırımı yapacağınıza kendinize havuzlu bir villa alın; yan gelin yatın! Ne işiniz var; bunlarla ne uğraşıyorsunuz?” diyen yetkili bir kaymakamı da duydum.

Ancak, sonuç ortada!

Görüldüğü gibi hevesimi kırma çalışmaları başarısız oldu. Ve ülkemizde “İlk Kadın Havacılık Okul Kurucusu ve Müteşebbisi” olarak anıldım...

Bugün, ulusal havacılığımızın gelişim sürecinde araştırarak tespit ettiğiniz ‘ilk uçan’ ve ‘ilk uçuran’ öncü havacı kadınlarımızı andığınız "Ulusal Havacılık Gelişim Sürecinde Türk Kadını" çalışma ve bu çalışmaya dayalı özgün konferansınız içinde “İlk Türk Kadın Havacılık Okulu Girişimcisi” olarak anılıyorum; halâ tekim... İlk ve son olacağım diye korkuyorum (!) bazen...

EREL: Değerli kadın meslektaşlarımızı gördüğümde, onları dünyaya getirip büyüten ana ve babaya, yetiştiren saygın okullarımıza, yapılarında onlara kariyer fırsatı tanıyan şirketleri, toplumsal cinsiyet dengesini gelişmesi yönünde haklı bir gururu yaşamamızı sağlayan düş ve düşün sahiplerini, emeğini katarak, destekleyerek bu süreci oluşturup geliştirmekte olanları Can-ı gönülden tebrik etmek isterim... Bu kariyer sürecinde aldığınız kararlar ve sürdürdüğünüz gelişimde,

- Ebeveynleriniz ve aile üyeleriniz,
- Okullarınızdaki öğretmen ve öğrenci arkadaşlarınız,
- İşyerinizdeki yönetici ve çalışan elemanlarınız,
- Meslek kuruluşlarındaki meslektaş ve arkadaşlarınız,

ile ilgili ilişki ve iletişim süreçlerinde sizi engelleyen veya teşvik eden sınırlar arasında neler yaşadınız?

Havacılık okulu girişimcisi, yöneticisi ve bizzat eğitimcisi olarak çalışma alanlarınız, amatör olarak yaptığınız pilotlukta maruz kaldığınız olumlu ve olumsuz etkileri dikkate alarak kadının bu alanlarda mesleki ve amatör faaliyetleri hakkında neler söyleyebilirsiniz? Sizce, diğer endüstri kolları ve meslekler ile kıyaslandığında havacılıkta kadın olmak nasıl bir duygu ve deneyim?

ERGİN: Ben ‘Havacı’ olmaya karar verdiğimde başlangıçta ailemden ya da herhangi birinden asla destek görmedim. Tamamen kendi irademle verdiğim karardır bu ve kendi yeteneklerimle elde ettiğim başarılar sonucu gerçekleşen başarılarıdır yaşadıklarım. Sonrasında ailem de benimsedi tabii ki. Baktılar ki benden yerde sabit duran insan olmaz (!); bırakalım uçup kaçsın dediler...

Tabii aradan uzun yıllar geçti. Havacılık Uçuş Okulu kurmaya karar verdiğimde ben en zor yılları yaşadım. Havacılığı bilmeyenlere Havacılığı anlatıp bir fark yaratmaya çalıştım ve binlerce gencimizi havacılık mesleklerinde eğitip, sertifikalandırdık ve istihdamını da sağladık.

Sağolsun bugün Başbakanımız olan Sayın Binali YILDIRIM; Ulaştırma Bakanımız iken Türkiye’de havacılıkta bir çığır açtı. İnsanları otobüsten indirip uçağa bindirdi; parasal korkuyu da yok etti, uçak korkusunu da...

Artık insanlar havacılığa da, kadın havacıya da alıştı. Bugün gelinen nokta belli:

- Dünyada görevli 130.000 erkek pilot varken kadın pilot sayısı sadece 4.000’dir. Yani %3 kısmı kadın...
- Mesleklerde kadın olumsuz etkileyen cinsiyet ayrımcılığı yapmak yalnızca Türkiye’nin değil, tüm dünyanın sorunudur.
- Kadın pilot sayısı havayollarına göre de değişkenlik arz ediyor.

Örneğin,

- Bir düşük maliyetli havayolu olan Easyjet şirketinde görev yapan kadın pilot oranı %5.

- British Airways ve Lufthansa şirketlerinde ise %6 civarında. British Airways şirketinde çalışan 3.500 pilottan 200'ü kadın; Lufthansa'da görevli 300 kadın pilot var...
- İngiltere Sivil Havacılık Otoritesi (CAA) rakamlarına göre ülkede 9.846 pilot var ve bunların sadece 570'i (%5,8) kadınlardan oluşuyor.

Türkiye'de askeriyeden ayrılan ve uçuş okullarından yetişerek havayollarında çalışan yaklaşık 140 kadın pilotumuz var. Türk Hava Yolları şirketinde 2015 yılı sonunda kadın pilot oranı %2,05 idi; 24'ü kaptan toplam 85 kadın pilot vardı...

Şimdi ben sorayım, okuyucuma...

- Bu oranlar ve seviye sizce yeterli mi?
- Bu meslek neden erkekleştirilmiş?
- Kadın pilotlar iyi uçak kullanamıyor mu?

Peki sadece pilotluk mu?

Uçuş Harekât Uzmanlarının (Dispatcher) da çoğunlukla erkek. Bu da mı erkek mesleği? Hâlbuki bizim yetiştirdiğimiz hanım Dispatcher'ler piyasada çok iyi konumlarda görev yapıyorlar. Hatta kadın olmanın görevini başarmada olumlu fark yarattığını da göz önüne aldığımızda kızlarımız daha bir istikrarlı ve çalışkan görünüyorlar. Kadınlar bu alanda, fark yaratmak adına, daha çok çalışıp, daha başarılı oluyorlar diyebiliriz.

Ben aynı zamanda 'Lisanslı Uçuş Harekât Uzmanı Dispatcher' olarak mesleğin zorluklarını ve güzelliklerini bilen birinin bakış açısından net olarak söyleyebilirim ki, 'Dispeçerlik' sadece 'Erkek Mesleği' değildir. Kadınların bu meslekteki başarıları oldukça takdire şayandır. Benim tüm kız öğrencilerim havayolu şirketlerimizde uçuş operasyonlarında görevliler; hatta bazıları 'Baş Dispeçerlik' seviyesine yükselmiş, bazıları 'Dispeç Eğitmeni' olarak kariyerlerini sürdürmektedirler... Hatta eski kız öğrencilerim daha sonradan meslekteki deneyimlerini okulumuzda 'Dispeç Eğitmeni' olarak da devam ettirme imkânını yaşadılar/yaşıyorlar... Şu an okulumuzun 'Eğitim Müdürü' ve 'Dispeç Eğitmeni' de eski öğrencilerimden, kendini yetiştirmiş ve kariyer sahibi olmuş bir kadın havacıdır.

EREL: Yaşanmışlıklarınızı dikkate aldığınızda,

- Başarabildiklerinizin daha iyisini yapabileceğinizi,

• Başaramadıklarınızın etken sebeplerini minimize edecek kaldıracak, neler yapılabilirdi?

Bu konuya bir "Alınan Ders(ler)" mantığı ile bakarak,

- Devlete,
- Otoriteye,
- Kendinize,
- Eşinize ve çocuklarınıza,
- Ebeveynlerinize
- Öğretmenlerinize ve öğretenlerinize,
- Yöneticilerinize,
- İş arkadaşlarınıza,

düşen görev ve sorumluluklar neler olabilir; özetleyebilir misiniz?

ERGİN: Gerçi, genel anlamda her girişimci önünde zorluk çok olmuştur bu topraklarda... Ama ben çok daha fazla hayal kırıklıkları yaşadım; çok daha fazla üzüldüm ve zarar gördüm...

...bir havacılık ve uçuş okulunun, hatta bir hava taksi şirketinin ilk kadın kurucusu ve sahibi olarak, neler yapmış ve yapabiliyordum?

Kadıköy Halitağa caddesinde, 1995 yılının 17 Mart günü kurduğumuz Milli Eğitim Bakanlığı onaylı DUHA Havacılık Okulu'nda ilk programlarımız 'Kabin Memurluğu' ve 'Havacılık İngilizcesi' idi; aynı anda 2 sınıf da açtık. Başlangıçta her iki programın tek hocası idim; çok çalışıyordum.

Sınıf sayılarımız artınca yeri genişlettik. Hocalar aldık, yeni programlar ekledik. Büyüdük gittik, Allah'ın izniyle... Ama çok çalıştım, çok!

Bina yetmedi 5 katlı binaya geçtik. O da yetmedi Bakırköy'e şube açtık. Tabii bu arada,

- IATA'nın tanıdığı okul (IATA Accredited Training Schools, ATS),
- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü onaylı Hava Taksi ve Uçuş Okulu,

olduk. Sonra Kadıköy bizi yordu ve tek şubede toplandık; Bakırköy'de 1000 m² binaya taşındık.

İlgili eğitim programlarımıza Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü onayını da aldık.

Bakırköy'de geçen 13 yıl sonrası şimdi Mecidiyeköy'deyiz.

Burada önceki yetkilerimize ilave olarak,

- IATA'nın Yetkili Eğitim Merkezi (IATA Authorized Training Centers ATCs),

olarak, bu yetkiye sahip dünyadaki 25 eğitim merkezinden biriyiz...

Evet, bu büyük bir başarı!

Ancak, yetinmedik!

Başka?

Eskiden havacı olmayanları havacı yapmak için uğraşırdık; şimdi havayollarında ve acentelerde çalışmakta olanlara da (pilot, hostes,

yer hizmetleri personeli, kargo acente personeli) mesleki gelişim programları kapsamında eğitimler sunuyoruz.

Bu eğitimler o kadar çeşitli ki; pilotlara da eğitim veriyoruz, hosteslere de, operasyonda çalışanlara da, yer hizmetlerinde ki personele de... Üstelik bu eğitimler sadece Türk'lere değil, talep eden yabancılara portföyümüzdeki eğitimlerin tamamını İngilizce olarak da sunabiliyoruz. Hatta şirketlerin kendi merkezlerine giderek eğitim veriyoruz. Talep olması halinde, yurt içi ve yurt dışı mekânlara giderek bu eğitimlere giderek yerinde de sunabiliyoruz. Bu yüzden okulun yeri artık bir önem taşıyor.

Süreçlerimize daha nasıl değer katılabilir; düşündük...

Meslek eğitimi sunuyorsanız, eğitim süreci devamında mezunlarınızın istihdamı da önemli... Bu aşamada da, sahip olduğumuz mesleki deneyimle mezunlarımıza yönlendirmeler yapıyoruz. Örneğin, dispeçer programı mezunlarımızdan işsiz kalan olmadı... Sektördeki şirketler de, meslek elemanı yetiştirme kalitemizi bilerek bizi, mezunumuzu tercih ediyor. Kabin Memurluğu öğrencilerimize de işe yönlendirme ve istihdam edilebilmelerine yönelik çalışmalar yapıyoruz.

Mesleki gelişim programlarımızdaki öğrenciler halen çalışmakta oldukları için bir işe yerleşim değil, daha etkili çalışma ve kariyer geliştirme fırsatlarını daha iyi yakalayabildiklerini söyleyebiliriz. Ayrıca, doğrudan deneyimimi Nişantaşı Üniversitesi, İstanbul Bilgi Üniversitesi gibi vakıf üniversitelerinin havacılık programlarında öğretim görevlisi olarak aldığım görevlerde değerlendirmeye çalıştım; olanaklarım ve zamanım uygun oldukça...

*Tüm bu yaşanmışlıklara ve başarılanlara rağmen, başarabildiklerimin ve hedeflediğim işlerin daha iyisini yapabilirdim diye düşünüyorum;
...eğer önüme set çekilmeseydi,*

*...eğer bürokrasi engeli olmasaydı,
...eğer vatan hainlerine değil de, vatanında ilk havacılık okulu müteşebbisi
olan bana kulak verilseydi,
şu anda on binlerce gencimizin daha havacılık mesleğinde istihdamını sağlardım*

*‘Ama’lara ve ‘Keşke’lerle kaybedecek zaman da yok; hele havacılıkta, bilirim!
Daha ne mi yapabilirim?*

Daha yapacağım o kadar çok şey var ki....

*...Allah ömür verirse, deneyimlerimi havacılık konusunda yüksek
öğretimde değerlendirmek hedefiyle yatırım yapabilecek finansör ortak
arayışındayım. Buradan da duyurma fırsatı verdiğiniz iyi oldu.*

*İşte bu aşamada, Türkiye Cumhuriyeti devletinden teşvik beklerdim
doğrusu... Bana bir havacılık üniversitesi kurma fırsatı verilmesini...*

EREL: Güney Afrika Ekonomik Kalkınma Örgütü (MEDO), 2020 yılında işlerin %80'inin STEM (BTMM - Bilim, Teknoloji, Mühendislik, Matematik) öğretim alanı ile ilgili olacağı öngörüsü ve mevcut durumda STEM kaynaklı işgücünde kadın oranının %14 olduğu tespiti ile, daha fazla Afrikalı kadını STEM alanında öğrenime teşvik edebilmeyi amaçlamış...

Siz, hem de mesleki ve hem de amatör-sportif faaliyetleri olan bir havacı kadın olarak kızı olan ebeveyn ve velilere, STEM alanı ile ilgili ve yetenekli olan, hatta amatör havacılık faaliyetleri ile ilgilenmek isteyen genç kızlarımıza ve kadınlarımıza neler söylemek istersiniz?

... ki, öğretim ve kariyer beklentileri, hatta amatör tutkuları desteklensin; insanlığın gelişmesini sağlayacak, 4. Endüstri Devrimi ve sonrasında en temel ve kritik gerekli işlevleri gerçekleştirecek kariyer alanlarına yönelmelerine olanak verilsin?

ERGİN: Ben tüm ailelere şunu söylemek isterim:

“Bırakın çocuklarınızı!

...zorla İşletme okumasınlar,

...zorla Eczacılık, Mühendislik okumasınlar.

Önce siz bilinçlenin!

...’Havacılık’ mesleklerini araştırın. Çocuklarımızı bu mesleklerde okutun! ‘Pilot’ olsunlar, ‘Dispeçer’ olsunlar, ‘Kabin Memuru’ olsunlar, ‘Operasyoncu’ olsunlar..

Şu olsunlar, bu olsunlar; ama lütfen havacı olsunlar!

Küreselleşmenin hızla geliştiği günümüzde değer yargıları da, değerler de değişti.

Havacı olmaları için önlerini açın!

Bize gelin biz size danışmanlık yapalım; onları ziyan etmeyelim!

Hayat o kadar hızlı geçiyor ki.. Geçen yılları tutmak mümkün olmayabilir...

Kız çocuklarımıza, sürekli gelişen bu alanda değerli mesleklerini kazandıralım; altın bileziklerini kollarına taksınlar, ekmeklerini kazansınlar.

Hobilerinde de yine havacılığa yönelsinler; boş zamanlarını değerlendirip kendilerine ve çevrelerine yararlı işler yapsınlar. Pilotaj eğitimi alsınlar, uçuşmanın zevkini yaşasınlar..”.

Ben bugün Havacılık konusunda her alanda bilgi ve yetki sahibiyim. Eski bir kabin amiriyim; pilotaj eğitimi de almış ‘Lisanslı Dispeçer’im; Tehlikeli Madde Kuralları (Dangerous Goods Regulations – DGR) ve Müşteri İlişkileri Yönetimi (Customer Relationship Management - CRM) öğretmeni; ‘Kalite Baş Denetçi Eğitimci’yim; ‘Eğitiminin Eğitimi’ öğretmeni; ‘Okulun Müdürü’yüm; ‘Genel Müdür’üm; Sivil Toplum Kuruluşlarında eylemli üyeliğim var; faalim.. Ama hala bitiremedim; **havacılığa doyamadım!**

İşinizi hobi haline getirdiğiniz müddetçe mutlu çalışırsınız. Tıpkı benim gibi...

EREL: Kanada merkezli Dünya Havacı Kadınlar Enstitüsü(Institute for Woman of Aviation Worldwide - iWOAW) tarafından havacılık – uzay alanında toplumsal cinsiyet dengesinin geliştirilmesi amacı ile bu endüstrilerde kadın sayısı ve seviyesini artırmak için dünya genelinde organize edilen "[Dünya Havacı Kadınlar Haftası](#)" bu yıl 6-12 Mart 2017 arasında... Son üç yıldır bu kapsamda tüm dünya ile beraber Türkiye’de de gerçekleştirilen etkinlikler ve sonuçları hakkında neler söyleyebilirsiniz?

...bu vesileyle belirtmek istediklerim de var... Dünya Havacı Kadınlar Haftası’na kişisel bir katkı olarak, "[Can'ca Dünya Havacı Kadınlar Haftası Rehberi](#)" dokümanı hazırlamış ve Ekim 2016 ayından itibaren Türkçe konuşan dünyada ulaşabildiğim örgütler ve bireylerle paylaşmaktayım; sizinle de paylaşmıştım. Bu rehber dokümana yönelik önerileriniz yanında bu yıl kızlarımızda ve kadınlarımızda daha fazla havacılık farkındalığı sağlayacak ve tüm dünyada ülkemizin daha iyi temsil edilebileceği etkinliklerin bu hafta boyunca düzenlenmesi konusunda da öneri ve değerlendirmenizi öğrenebilmekten mutluluk duyacağım

ERGİN: Öncelikle mesleklerimizle ilgili bilgi vermek ve yaşayan örneklerini sunmak gerekir. Kızlara ve özellikle onları teşvik edecek ve destek olacak ailelerine havacılığın albenisini aşlamak gerekir; sunumlar, konuşmalar, makaleler, videolar...

...yerinde ziyaretlerle de onları havaya sokmak...

İşte, tüm dünyada havacılık – uzay alanında toplumsal cinsiyet dengesinin geliştirilmeyi amaçlayan ve bu amaçla dünya çapında etkinlikleri teşvik eden Dünya Havacı Kadınlar Haftası bir fırsat! Bu amaçla, havacılık ve uzay alanında faaliyet gösteren okullar, araştırma merkezleri, endüstri kuruluşları ve işletmeler, özellikle de havayollarımız ve havalimanı işletmecilerimiz yapacakları işbirlikleri ile bu yönde etkinlikleri tüm yıla yayılı olarak düzenlemeli ve bunları özellikle Dünya Havacı Kadınlar Haftası içinde tekrarlamalıdır.

Ayrıca, gönüllüler tarafından düzenlenen faaliyetlerin desteklenmesi de bu yönde olumlu bir güdü yaratır ve gelişimi hızla artırır kanaatindeyim.

EREL: Kanada merkezli Dünya Havacı Kadınlar Enstitüsü(Institute for Woman of Aviation Worldwide - iWOAW) tarafından, aynı (ilgili endüstrilerde kadın sayısı ve seviyesini artırma) amacı ile bu yıl, ilk defa 24-26 Mayıs 2017 arasında Vancouver - Kanada'da "[Toplumsal Cinsiyet Dengesi Sempozyumu](#)" da düzenliyor. Havacılık - uzay endüstrilerinde toplumsal cinsiyet dengesini geliştirme temalı bu sempozyumda "Dünya Havacı Kadınlar Haftası" etkinlikleri ile ödül kazananların

ödül ve hediyeler de sahiplerine sunulacak. Öncü Türk havacı kadınlarımızı temsilen de konuşmacı ve katılımcı olmasına çabaladığım bu sempozyum ve sonuçları hakkında neler söyleyebilirsiniz?

ERGİN: *Havacılıkta kadının yeri ve önemi göz ardı edilemez diye düşünüyorum. Yaptıklarımız, başarılarımız, yetiştirdiğimiz insanlar, pilotlar, dispeçerler, kabin memurları ve diğerleri... Hepsi bizim eserimiz değil mi? Kurucusu bir kadın olan okulumuzdan yetişen eserlerimiz... Biz hep onlarlaydık ve hala da hep onlarlayız.*

...sizin de havacılık – uzay alanında toplumsal cinsiyet dengesinin geliştirilmeyi amaçlayan çabalarınızı yıllardır beğeni ile izliyoruz. Özel zamanı ve olanaklarınızla yönlendirip ve entelektüel katkı sağlayarak Türkiye’nin da 2015 yılından itibaren Dünya Havacı Kadınlar Haftası etkinliklerine katılması, ülke genelinde her yıl düzenlenen etkinliklerle dikkat çekici başarılar elde edilmesinden mutluyuz. Özellikle "Ulusal Havacılık Gelişim Sürecinde Türk Kadını" konferansınızla Dünya Havacı Kadınlar Enstitüsü tarafından 2016 yılında “Dünyanın En Beğenilen Organizatörü” ödülünün size sunulmuş olması gurur verici... Bir havacı kadın olarak ben de teşekkür ederim.

Biz de gerek okul personelimiz ve öğrencilerimiz ve gerekse görev aldığımız ve katıldığımız mesleki platformlarda Dünya Havacı Kadınlar Haftası’nı işliyor ve farkındalık oluşmasına katkı sağlamaya çalışıyoruz.

Ayrıca, Dünya Havacı Kadınlar Enstitüsü tarafından 24-26 Mayıs 2017 arasında Vancouver, Kanada’da "Toplumsal Cinsiyet Dengesi Sempozyumu" ile bu konuda çok daha fazla güç kazanılacağına inanıyorum. Türkiye’den de konuşmacı katılması için çaba gösterildiğini belirttiğiniz bu sempozyum ile Türk havacı kadınının küresel bilinirliğinizin daha da artarak bu gelişmenin kızlarımızın havacılığa yönelmesinde olumlu etkisi de olacaktır. Bu güzel ve önemli etkinliği düzenleyip katkı sağlayanlara, katılanlara da teşekkür eder, şimdiden başarılar dilerim.

EREL: Son olarak, havacılık alanında toplumsal cinsiyet dengesinin geliştirilmesine yönelik değerlendirme ve önerilerinizi duyabilmek isterim...

ERGİN: *Önce kadın olarak biz ayrımcılığa hayır demeliyiz!*

Nasıl mı?

Bu çabada, ilgili öğretim ve eğitim kurumları, “havacılık”, “meslek” ve “kadın” odaklı örgütlenmeler, araştırma merkezleri, endüstride yer alan kümeler, kurum ve kuruluşlar, otorite ve devlet kurumlarının bu amaç doğrultusundaki çalışmaları ile tabii ki...

Hak verilmez, alınır!

... Biz yaptıklarımızdan ibaretiz.

Sevgili Berrin’den duyduklarım da, on yıllardır sahip olduğum samimi düşüncelerime inancımı tazeledi; okuyucuya umut ve heyecan aşılayacağına inandığım bu samimi paylaşımı için kendisine Can-ı gönülden teşekkür ederim.

Ulusal havacılık-uzay ve savunma endüstrilerinde toplumsal cinsiyet dengesinin cinslere fırsat eşitliği sağlanarak geliştirilmesi, genç kadınlarımızın ilgili öğretim programlarına yönelerek bu dinamik ve geleceği parlak kariyere yönelime güdülenebilmesi ve sonuçta sağlanacağına emin olduğum gelişimin keyfini de yüce Türk milletinin sürebilmesi umudu ile...

Kaynakça :

1. Can EREL; “*Ulusal Havacılık Gelişim Sürecinde Türk Kadını*”; Konferans; 2 Aralık 2013.
2. Can EREL; “*[Can'ca Türkiye'de, Endüstrinin Gelişiminde İz Bırakanlar](#)*”; ISBN 978-605-125-753-2; Mart 2014